

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

**Directie West en Midden
Europa**

Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.minbuza.nl

Contactpersoon

T 070-3484080
F 070-3486233
nabil.taouati@minbuza.nl

Datum 5 april 2011

Betreft Beantwoording vragen van het lid Van Bommel (SP) over persvrijheid in
Turkije.

Onze Referentie

DWM-193/11

Uw Referentie

2011Z05461

Geachte Voorzitter,

Bijlage(n)

2

Graag bied ik u hierbij de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door het lid Van Bommel over persvrijheid in Turkije. Deze vragen werden ingezonden op 17 maart jl. met kenmerk 2011Z05461.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Dr. U. Rosenthal

Antwoorden van de heer Rosenthal, Minister van Buitenlandse Zaken, op vragen van het lid Van Bommel (SP) over persvrijheid in Turkije. (Ingezonden 17 maart 2011)

Directie West en Midden
Europa

Onze Referentie
DWM-193/11

Vraag 1

Deelt u de mening dat de arrestatie van een aantal journalisten, zoals Ahmet Sik en Nedim Sener, in Turkije in strijd is met de vrijheid van meningsuiting? 1) Is het waar dat 68 journalisten in arrest zijn vanwege hun werk? Zo ja, deelt u de mening dat het noodzakelijk is journalisten onmiddellijk vrij te laten? Indien neen, waarom niet? 2)

Antwoord op vraag 1

Genoemde journalisten en schrijvers zijn aangehouden in het kader van een breder justitieel onderzoek naar de zogenaamde 'Ergenekon'-zaak; een vermeende samenzwering van onder meer Turkse generaals, journalisten, schrijvers en academici gericht op destabilisering van democratische instituties, waaronder de regering-Erdoğan. Het Kabinet gaat niet in op individuele tenlasteleggingen. Het precieze aantal verdachten is daarbij moeillijk vast te stellen. Wel volgt Nederland, samen met de Europese Commissie en overige EU-lidstaten, deze ontwikkelingen op de voet. Het uitgangspunt daarbij is dat alle verdachten in Turkije op een eerlijke en onafhankelijke rechtsgang moeten kunnen rekenen.

Vraag 2

Bent u bekend met de conclusies van Sener, naar aanleiding van zijn onderzoek naar de moord op Hrant Dink, dat politie en veiligheidsdiensten geen hand uitstaken om de moord op Dink te voorkomen? Is het waar dat dezelfde agenten in de zaak Dink nu het onderzoek leiden naar mensen die de regering niet gunstig gezind zijn?

Antwoord op vraag 2

Ik ben bekend met de conclusies van journalist Nedim Sener. De EU zal de Turkse regering blijven aanspreken op het waarborgen van een eerlijke procesgang in Turkije.

Vraag 3

Acht u de arrestaties in Turkije overeenkomstig de status van een kandidaat lidstaat van de EU? Zo ja, kunt u dat toelichten? Indien nee, bent u bereid de Turkse regering te manen haast te maken met de democratisering?

Vraag 4

Bent u bereid in de onderhandelingen van de Europese Unie met Turkije opheldering te vragen over de rol van Fethullah Gülen in de huidige politieke constellatie in Turkije? Indien neen, waarom niet?

Antwoord op vragen 3 en 4

In Turkije hebben zich de afgelopen jaren positieve en negatieve ontwikkelingen voorgedaan. Zo hebben er aanzienlijk minder vervolgingen op basis van artikel 301 van het Turkse strafrecht plaatsgevonden. Op basis van andere wetsartikelen (met name artikel 285ⁱ en 288ⁱⁱ van het Wetboek van Strafrecht) is echter sprake van een toenemend aantal vervolgingen. Dit baart het Kabinet zorgen. In aanvulling hierop, staan de media in

Turkije onder druk doordat *websites* worden verboden en er sprake is van zelfcensuur onder journalisten.

Directie West en Midden
Europa

Het Kabinet spreekt de Turkse regering, zowel bilateraal als via de EU, voortdurend aan op de noodzaak implementatie van de Kopenhagen-criteria, waaronder de vrijheid van meningsuiting en persvrijheid te waarborgen. Dit heb ik nog gedaan tijdens mijn bezoek aan Ankara op 2 februari jl.

Onze Referentie
DWM-193/11

Het Kabinet heeft, tot slot, geen bevestiging van de precieze rol van Fethullah Gülen bij genoemde arrestaties.

1) "Journalist Şener: They Would Have Taken Me in Anyways", bianet.org, 9 maart 2011, zie <http://bianet.org/english/english/128445-journalist-sener-they-would-have-taken-me-in-anyways>. Zie ook "Turks modelrol is 'farce'", NRC Handelsblad, 8 maart 2011 en "A dangerous place to for a journalist", The Economist, 10 maart 2011, zie <http://www.economist.com/node/18333123>.

2) Getal van 68 gesteld door Ercan İpekçi, voorzitter van het platform voor vrijheid voor journalisten, zie "Thousands of People Demonstrate for "Freedom for Journalists", Bianet.org, 14 maart 2011, zie <http://bianet.org/english/freedom-of-expression/128553-thousands-of-people-demonstrate-for-freedom-for-journalists>. Daarnaast gaat het 45 journalisten tegen wie proces loopt dat zij in vrijheid mogen afwachten en meer dan 2000 processen die hangen en meer dan 4000 gerechtelijke onderzoeken.

ⁱ Schending van geheimhouding van onderzoek

ⁱⁱ Poging tot beïnvloeding van een juridisch proces